

HVAD ER LØN?

Løn er det du tjener på at udføre et stykke arbejde. Det kan være gennem en arbejdsplads, hvor du er fastansat, et honorar for en enkeltstående stykke arbejde, fx et foredrag. Det kan også være et projekt, som du er ansat på i en kortere periode. Alt efter hvilken form for arbejde du udfører, er der forskellige

lovkrav og samfunds strukturer, der gør sig gældende. Der er også mange faktorer der spiller ind på lønnens størrelse, da den ofte fastsættes i forhold til den måde hele arbejdsmarkedet generelt fungerer på. Faktorer som vækst og arbejdsløshedens størrelse spiller derfor en central rolle.

LØN EFTER OVERENSKOMST

I Danmark har vi ikke et lovbestemt krav om minimumsløn. Lønnen bliver i stedet forhandlet via arbejdsmarkedets overenskomstforhandlinger. Det er altså de kollektive overenskomster der fastsætter mindstelønnen for forskellige brancher.

Overenskomstmæssige timelønninger og tillæg for arbejde på særlige tidspunkter, som aften-

arbejde, natarbejde, weekend og helligdage, kan variere indenfor samme branche, på baggrund af alder, erfaring og uddannelse. Men lønnen må ikke variere på baggrund af køn, ifølge menneskerettighedskonventionens grundprincip om ligestilling, samt EU's princip om ligebehandling mellem kønnene. Hvis der ikke eksisterer en overenskomst på dit område, så er man nødt til selv at forhandle løn med sin arbejdsgiver.

HISTORISKE NEDSLAG

1976:

Det Danske Folketing vedtager Ligelønsloven, som skulle sikre lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi. Den Danske ligelønslov bygger på EU's direktiv om ligeløn fra 1975.

2006:

EU vedtager omarbejdet ligebehandlingsdirektiv der samler tidligere regler og love for ligestilling samt ligebehandling mellem kønnene. Det nye omarbejdede direktiv overskriver altså den tidligere ligelønslov vedtaget i 1976.

2006:

Beskæftigelsesministeriet indfører regler om kønsopdelt lønstatistik, som betyder, at alle danske virksomheder med mindst 35 ansatte og med mindst 10 kvinder og 10 mænd med samme arbejdsfunktion skal opføre en kønsopdelt lønstatistik.

STATISTIK

Mænd får mere i løn end kvinder. Sådan har det historisk set altid været, og sådan er det stadig i dag, hvor en kvinde i gennemsnit tjener 86,7 kroner for hver hundredkroneseddel, en mand tjener. Det viser tal fra Danmarks Statistik. Ifølge Danmarks Statistik 2019, tjener mænd stadig mellem 8-13% mere i løn, end kvinderne. Selvom de udførte samme jobs, havde samme titel som deres mandlige kollegaer og det samme ansvar at leve op til. (Danmarks Statistik & Kvinno).

Udviklingen i lønforskel fra 2004-2018, viser et fald fra ca. 16% - 12,8%

(<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/levetilkaar/ligestilling/ligestillingswebsite#4>)

Selvom lønforskellen mellem mænd og kvinder overordnet favoriserer mændene, så findes der også brancher, hvor kvinderne tjener mere i løn for lige arbejde. Det viser tal fra Danmarks Statistik.